

Hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunta

Päätöspäivämäärä 22.03.2023 § 28

Lahden kaupunki, Hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunta, 22.03.2023

§ 28

Walkers Lahti -hankkeen toiminnan jatkokausi

1110/00.05.02.00/2023

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Johtava asiantuntija Pia Haverinen, p. 050 398 7621

Ehkäisevän mielenterveys- ja päihdetyön koordinaattori

Marja Mikola p. 044 482 6378

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Sivistysjohtaja Granqvist Tiina

Päätösehdotus

Hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunta päättää hyväksyä perusteluosassa esitetyn mukaisesti Lahden kaupungin ja Lahden Diakonialaitoksen "Walkers Lahti" -hankkeen jatkokauden ajalle 1.1.2024-31.12.2025. Lahden rahoitusosuus 100 000 euroa / vuosi maksetaan jäämistövaroista.

Perusteluosa

Walkers-toiminnan taustaa ja tavoitteet

Osallisuuden ja hyvinvoinnin jaosto (4.11.2020 § 41) hyväksyi Lahden kaupungin ja Lahden Diakonialaitoksen Walkers Lahti -hankkeen ensimmäisen toimintakauden ajalle 1.1.2021-31.12.2023. Walkers Lahti -toiminnan kustannukset vuositasolla ovat olleet kokonaisuudessaan 147 500 euroa, josta Lahden kaupungin osuus 132 500 euroa ja Lahden

Diakonialaitoksen osuus 15 000 euroa. Lahden rahoitusosuus on maksettu jäämistövaroista.

Walkers-toiminta on Aseman Lapset ry:ssä kehitetty nuorisotyön muoto, joka perustuu vapaaehtoisten aikuisten nuorille antamaan aikaan ja läsnäoloon. Walkersissa toimitaan matalan kynnyksen periaatteella ja tarjotaan turvallisia kohtaamisia nuorten ja aikuisten välille. Tarvittaessa nuorille tarjotaan syvällisempää tukea ja ohjausta omaan elämäntilanteeseen. Toiminta on uskonnollisesti ja poliittisesti sitoutumatonta. Walkers-toimintaa voivat toteuttaa kunnat/kaupungit, seurakunnat sekä yhdistykset.

Walkers Lahti -toiminnan tavoitteena on tavoittaa erityisesti niitä 13–17-vuotiaita nuoria, jotka eivät osallistu harrastustoimintaan eivätkä nuorisotalotoimintaan. Toiminnan tavoitteena on:

- alaikäisten lahtelaisten nuorten päihteidenkäytön vähentäminen ja sosiaalisen syrjäytymisen ehkäisy
- alaikäisten lahtelaisten nuorten matalan kynnyksen osallisuuden ja vaikutusmahdollisuuksien lisääminen Lahden kaupunkikeskustan nuoriystävällisen toiminnan kehittämiseen
- päihteettömien vapaa-ajanviettomahdollisuuksien lisääminen (keskusta-alueella)
- tarjota täysi-ikäisille päijäthämäläisille mahdollisuus toimia Walkers-vapaaehtoisena

Ensimmäisellä kaksivuotiskaudella 1.1.2021-31.12.2022 Walkers-toiminta on tavoittanut hyvin lahtelaisia nuoria:

- 1769 kohtaamista Walkers toimitilassa (Vesijärvenkatu 20)
- 2042 kohtaamista jalkautuen

- yhteensä 3811 kohtaamista lahtelaisten nuorten kanssa
- 1719 yksittäistä kohdattua nuorta

Walkers Lahden ohjausryhmä kokoontui vuonna 2022 neljä kertaa. Ohjausryhmätoiminta on mahdollistanut sen, että Walkers Lahden toiminnan kehittämisessä on voitu huomioida laaja-alaisesti muiden toimijoiden näkökulmia ja tarttua ajankohtaisiin ilmiöihin. Ohjausryhmään on kuulunut seuraavien tahojen edustus:

- Lahden kaupunki, ehkäisevä mielenterveys- ja päihdetyö
- Lahden kaupunki, nuorisopalvelut
- Hämeen poliisi / ennalta estävä työ
- Evl. erityisnuorisotyö
- Psykologi- ja kuraattoripalvelut
- Lastensuojelu / lapsiperhepalvelut
- Mononside ry
- Lahden Diakonialaitos
- Kouluterveydenhuolto

Walkers Lahti -toiminta täydentää paikallista nuorisotyötä ja on yksi Lahden ehkäisevän päihdetyön toimintaohjelman matalan kynnyksen toimintamuoto, jolla ehkäistään lahtelaisten nuorten syrjäytymistä. Päihteiden käyttö lisää riskiä myöhemmään syrjäytymiseen. Vuoden 2021 kouluterveyskyselyn mukaan Lahdessa esiintyi:

Huolta herättävää päihteiden tai tupakka- ja nikotiinituotteiden käyttöä tai rahapelaamista:

- 5,1 % yläkoululaisista (koko maa 6,3 %) - laskua vuodesta 2019 0,5 prosenttiyksikköä.

- 16,8 % ammatillisen oppilaitoksen opiskelijoista (koko maa 18,9 %) – laskua vuodesta 2019 6 prosenttiyksikköä.
- 5,4 % lukiolaisista (koko maa 6,7 %) – laskua vuodesta 2019 3,4 prosenttiyksikköä.

Kannabiskokeiluja (kokeillut kannabista vähintään kaksi kertaa):

- 4,8 % yläkoululaisista (koko maa 5,1 %) – nousua vuodesta 2019 0,2 prosenttiyksikköä
- 15,8 % ammatillisen oppilaitoksen opiskelijoista (koko maa 11,6 %) – laskua vuodesta 2019 2,1 prosenttiyksikköä
- 8,0 % lukiolaisista (koko maa 7,9 %) - laskua vuodesta 2019 3,2 prosenttiyksikköä

Walkers Lahti – toiminnan jatkokausi

Lahden Diakonialaitoksella (Dila) on tehty pitkään osallisuus- ja yhteisöllisyystoimintaa sekä vapaaehtoistyön koordinointia. Ensimmäisellä Walkers-toiminnan kaksivuotiskaudella yhteistyö Lahden kaupungin ja Dilan välillä on toiminut erittäin hyvin.

Lahden nuorisopalveluissa nähdään, että Walkersilla on paikkansa vastaamassa nuorten tarpeeseen aikuisen läsnäololle ja kuulluksi tulemiselle. Walkersin tilaa nykyisellä sijainnilla pidetään hyvin saavutettavana, nuorille on vähäisesti vastaavanlaisia tiloja keskustassa. Aikuisten mahdollisuus toimia vapaaehtoisina nähdään positiivisena asiana ja jalkautumiset hyvänä lisänä toiminnassa. Nuorisopalvelut ovat tyytyväisiä yhteistyöhön Walkers- toiminnan kanssa (mm. Järkee vai ei? - tapahtuma, Päihdeputki, Savuton Suomi -viikko). Walkers koetaan hyvänä lisänä yhteistyöverkostossa.

Lahden Diakonialaitokselta pyydettiin kahta vaihtoehtoista kustannuslaskelmaa toiminnan jatkokaudelle.

WALKERS LAHTI Kustannukset € (vuositasolla)	Vaihtoehto 1	Vaihtoehto 2
Henkilöstökulut (2 htv, toimintavastaava ja ohjaaja)	87 000	87 000
Työterveys- ja koulutuskustannukset	1500	1500
Toimintakulut	10 000	5000
Hallintokulut	9000	9000
Toimitilavuokra	35 000	4000
Matkakulut	2000	2000
Vapaaehtoisten toimintakulut	2000	2000
Muut kulut	1000	1000
Yhteensä	147 500	111 500

WALKERS LAHTI Rahoitus € (vuositasolla)	Vaihtoehto 1	Vaihtoehto 2
Lahden kaupunki	132 500	100 000
Lahden Diakoniasäätiö sr	15 000	11 500
Yhteensä	147 500	111 500

Vaihtoehdossa 1 toiminta jatkuisi nykymuotoisena kustannustason pysyessä ennallaan ja toimitila säilyisi Lahden keskustassa osoitteessa Vesijärvenkatu 20.

Vaihtoehdossa 2 keskustan toimitilasta luovuttaisiin ja toimintakulut vähenisivät. Toimintamallissa painottuisi jalkautuva työ kohtaamispaikatyön siirtyessä Dila-kortteliin ja jäädessä vähemmälle. Kokonaisvuosikustannukset vähenisivät 36 000 eurolla, Lahden maksuosuus 32 500 eurolla vuodessa.

Lautakunnalle esitetään, että toimintaa jatketaan vaihtoehdon 2 mukaisesti vuosina 2024–2025. Lahden Diakonialaitosta pyydetään etsimään uusia yhteistyökumppaneita ja rahoittajia toiminnan jatkamiseksi vuoden 2025 jälkeen.

.

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimus

Toimenpiteet

Marja Mikola, Pia Haverinen, Päivi Pitkänen, Taloustiimi,
Nuorisopalvelut, Anne-Maria Karjalainen / Lahden Diakonialaitos